

Pad tot Zelfrealisatie Sundari Siddhartha

Sundari Siddhartha, PhD Sanskriet,
woont in Chennai, India.

Ze doceerde drieënveertig jaar aan het
Indraprastha College voor vrouwen en
aan de universiteit in Delhi.

Sinds haar pensionering werkt ze op het
internationale hoofdkwartier van
The Theosophical Society in Adyar,
de laatste jaren op het redactiekantoor.

Twee paden

Voor iedereen die zichzelf ertoe zet naar waarheid te zoeken, zullen twee paden verschijnen. Het eerste ligt buiten hemzelf, zich uitstrekkend naar het centrum van het grenzenloze universum, op de rand waarvan wij lijken te staan als een onbetekenend atoom. Het tweede, dat ook begint waar het eerste begint, loopt naar binnen naar het onbekende centrum van het eigen wezen van de mens. De onwetende mens, die al zijn oordelen baseert op uiterlijke schijn, wendt zich onveranderlijk tot het eerste. Het uiterlijke pad leidt niet tot het goddelijke; het leidt zelfs tot niets. Keer u nu naar binnen en kijk naar de innerlijke weg, de weg die leidt van het uiterlijke, wereldlijke zelf van de mens terug naar de diepten van zijn bestaan.

Maar weinig mensen gaan verder dan het eerste pad

Weinig mensen komen echter ooit voorbij het kruispunt in het leven waar zij hun eerste glimp krijgen van een verre straal van de waarheid. Zij zijn zo gewend geraakt aan afhankelijkheid van hulp van buitenaf dat zij bang zijn voor het risico een voet te zetten op het innerlijk pad, omdat het een weg is die de pelgrim alleen moet bewandelen. Zij die niet de moed hebben om een paar aarzelende stappen op het pad te zetten, keren bijna om vanwege de angst om daar alleen te staan. Zij rennen terug naar het kruispunt, waar vele gidsen staan, die krukken maken voor de zwakken en aan onwetenden plattegronden en kaarten van het traject verkopen. Jammer genoeg zijn die gidsen geen helpers, maar werken zij verhinderend. Hun kaarten zijn onjuist, want zijzelf hebben nooit het innerlijk pad betreden; hun steuntjes zijn nutteloos voor de pelgrim, omdat er geen andere plaats op het innerlijk pad is voor iets anders dan iemands eigen voeten. Er is een Chinees gezegde, dat in vertaling als volgt luidt: *De reis van duizend mijlen begint met een enkele stap*. Dit betekent dat wij op dit moment moeten beginnen met het betreden van het innerlijk pad. Wij moeten onze reis naar binnen op juist dit moment beginnen, maar wat, of waar is de noodzaak om zo'n reis te ondernemen? Het antwoord ligt verborgen in het woord 'zelfrealisatie'. Zelf duidt zowel de lagere als de hogere natuur van de mens aan; de lagere natuur is aham (ik) en de hogere natuur is atma (universele geest).

Tweede pad voor Zelfrealisatie

Zelfrealisatie betekent een radicale verandering, een complete verandering van het lager naar het hoger zelf. Het lager zelf is in de grond onzuiver en heeft beperkingen, en na realisatie is het zuiver, grenzeloos, het Opperste Zelf. Het lager zelf drukt zich uit in het dagelijks leven, in ons gedrag, onze reacties, onze relaties, dus wij kennen het, maar het Hoger Zelf is subtiel. Het is niet bekend. Men heeft erover gelezen, mensen erover horen praten, en als gevolg daarvan heeft het denkvermogen een beeld of een notie gevormd van dit Hoger Zelf.

Vanwege de barrière die wordt opgeworpen door egoïsme heeft de ziel echter grote moeite om contact te maken met het gebonden zelf. Laatstgenoemde is nog niet klaar om de 'stem' te horen, als het ware. Het is pas wanneer de persoonlijkheid of het lager zelf zich zorgen begint te maken, niet over zijn eigen noden en behoeften, maar over die van andere mensen en andere levensvormen, dat de wil van het hoger zelf begint te functioneren en het proces van Zelfrealisatie begint. Het is dus een individueel, intern proces. Het Ware Zelf is in feite degene die zich in ons lichaam doet gelden.

Het authentieke pad door theosofie

In het licht van dit artikel over Zelfrealisatie is het gemakkelijk de redenen te zien waarom theosofie het authentieke pad is naar dat doel. J.Krishnamurti noemt dit 'the pathless path', pad zonder paden.

Wanneer het pad van theosofie gevolgd wordt helpt het ons de ware natuur van het Zelf te beseffen, ons echte 'aspect', dat wat nu ingepakt en bezoedeld is door spinrag van het lichaam, de wereld en andere tijdelijke bedekkingen.

Theosofie stuurt ieder van haar aanhangers alleen op pad. Zij geeft volledige autonomie aan haar leden. H.P.Blavatsky (HPB) benadrukte zo vaak in haar geschriften dat dogmatisme in tegenspraak was met het werk van de TS. Daarom mag binnen de theosofische beweging geen lering worden uitgelegd als een 'geloofssysteem'. HPB en zij die na haar kwamen boden leringen aan die het resultaat waren van hun eigen inspanningen in onderzoek en persoonlijke ervaring. Zij boden dit niet aan als de gehele waarheid. Zij beschreven het als alleen maar het 'oplichten van een tijp van de sluier'. Wij moeten er zelf over nadenken en het op waarde schatten, in overeenstemming met onze eigen studies en ervaringen. Ook vanuit een wetenschappelijk standpunt gezien beangstigt theosofie ons door de vrijheid die zij biedt. Zij biedt leden een platform voor persoonlijk onderzoek, vrij van beperkingen door een religieuze of filosofische autoriteit.

De nieuwe tijd

Het is niet overdreven te zeggen dat het de oprichting van de Theosophical Society was die de verandering in menselijk bewustzijn aankondigde die in de twintigste eeuw heeft plaatsgevonden. Wij praten in het algemeen over het feit dat de wereld 'slechter wordt', maar vergeleken met de algehele levensomstandigheden van de mensheid een eeuw geleden heeft het menselijk bewustzijn toch een grote stap voorwaarts gezet. Tijdens het proces van het zetten van die stap hebben veel turbulente veranderingen plaatsgevonden, maar enkele resultaten daarvan zijn al duidelijk te zien. Er is nu een toenemend wereldwijd bewustzijn van onze verantwoordelijkheid ten opzichte van het milieu, er is meer zorg voor dierenwelzijn, en door

de wijde verbreidheid van liefdadige en educatieve organisaties en door de media wordt een ongelofelijke hoeveelheid werk verzet voor hen die in nood verkeren. Er mag wel worden gezegd dat 'wij een nieuw tijdperk betreden'.

Instant nirvana

Maar 'de nieuwe tijd' heeft ook problemen met zich meegebracht, talloze paden, sluipteggetjes en snelle instant-paden. De notie 'instant' is een modeverschijnsel van deze Nieuwe Tijd geworden: wij willen nu alles heel snel, 'in a jiffy'.

Wij zijn ons allemaal bewust van vele slimme en gewetenloze mensen die het uiten van spirituele leringen tot een industrie hebben gemaakt, waarbij technieken worden gebruikt die aantrekkelijk zijn voor de lagere persoonlijkheid. Ze beloven macht, glorie en rijkdom aan hen die bereid zijn grote geldbedragen te betalen voor cursussen die verlichting en instant nirvana garanderen.

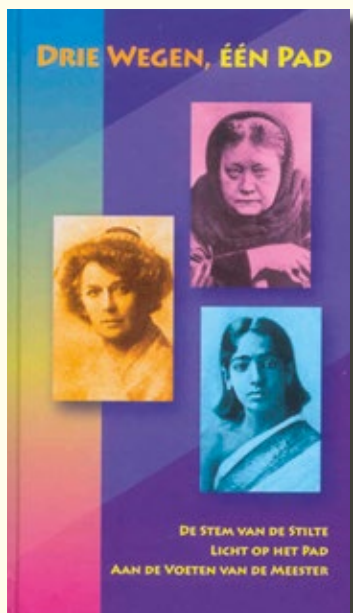
Het is een occulte wet dat spirituele leringen niet verkocht kunnen worden, of verkregen door het betalen van geld. Deze zogenaamde leringen verschaffen de zoeker ongetwijfeld allerlei vormen van afleiding en psychologische trucs en spelletjes waar het lager zelf mee kan spelen, maar meer ook niet. Dit houdt geen verband met ware spirituele groei. De spirituele groei van het zelf is niet een extern proces, maar is de geleidelijke realisatie van de innerlijke mens, het ontwaken van de wil van de geest, die goddelijke wijsheid tot activiteit brengt. Daarom wordt theosofie alleen als pad gekozen door hen die 'waarlijk zoeken'. Deze zoekers worden gekenmerkt door de deugd van nederigheid, het verlangen naar waarheid, naar dienstbetoon aan de mensheid en dat bovendien niet als een simpele plicht, maar als een vreugde.

Wij moeten zelf moeite doen, theosofie is slechts een gids

Door middel van haar lezingen, studiegroepen, door de verkoop van boeken en het uitgeven van tijdschriften verbreidt de TS deze concepten of noties, maar zij worden aangeboden voor nauwgezet onderzoek en acceptatie, niet als dogmatische verklaringen van 'feiten'. Alle andere denkbeelden en geloofsrichtingen krijgen hier ook een plaats. Tegelijkertijd hebben we de plicht ervoor te waken dat kwaliteit en niet kwantiteit onze presentaties overheerst. Vaak genoeg horen wij leden van de TS zeggen dat wij iedereen zouden moeten uitnodigen voor ons 'lezingenpodium', zodat wij verschillende denkbeelden en meningen kunnen aanhoren. Dat rechtvaardigen ze door te zeggen dat uiteindelijk, op de lange duur, al deze '-ismen' de mensen tot theosofie brengen. Dit betekent echter dat wij het aan de zoekers overlaten om een 'verkeerde' keuze te maken (onder het mom van de vrije wil). In feite is het onze plicht om mensen te sturen in de richting die algemeen aanvaard wordt als leidend naar het 'pad'. Wij moeten onze broeders en zusters helpen en hun vooruitgang niet willens en wetens hinderen of vertragen. Er kan beargumenteerd worden dat elk individu het karma van gemaakte keuzes moet ervaren, maar het is ook waar dat het karma van het op het verkeerde been zetten van anderen weer bij ons terugkomt. Daarom zijn ware leraren en goeroes heel selectief welke leerlingen zij onder hun hoede nemen. Zij weten dat zij karmisch verantwoordelijk worden gesteld voor de levensrichting van die leerling. Precies zo zijn wij gebonden door de kwaliteit van de informatie en literatuur die in onze theosofische centra wordt uitgedragen. Daarom moeten wij, als wij eenmaal overtuigd zijn van de effectiviteit van theosofie, alles richten naar de kern ervan. Onze logoprogramma's, onze bibliotheken en boekhan-

dels moeten datgene wat kwaliteit heeft benadrukken en uitdragen; datgene wat mensen de richting wijst naar het authentieke pad.

Tot op zekere hoogte betekent dit misschien dat we mensen van hun eigen pad af brengen, maar dat laatste is het wereldse pad dat het lager zelf gewoonlijk gewend is te volgen. Dit lager zelf heeft al het diepgewortelde concept van het bevredigen van zijn eigen behoeften en begeerten. Het neigt ertoe aangetrokken te worden tot die ideeën en ervaringen die zijn persoonlijk bestaan voeden. Het moet noodgedwongen door deze ervaringen heengaan om te 'weten', dus het kiest wat een chaotische levensstijl blijkt te zijn.

Onderscheidingsvermogen, het initiële en ultieme middel

Het proces van zelfrealisatie is dat wat de nadruk wegneemt van het lagere en die richt op het hogere. Het is dit hoger Zelf dat de beslissing neemt om op het authentieke pad verder te gaan. Dit leidt het Zelf door het proces van realisatie en zo reikt het terug naar de bron van zijn wezen. Dit wordt mogelijk omdat het hoger Zelf gebruikt maakt van onderscheidingsvermogen. Terwijl het lagere datgene kiest wat aantrekkelijk en sensationeel is, maakt het hogere het onderscheid tussen *sreya's* (zaligheden) en *preya's* (het echte, ware, eeuwige) en kiest voor het laatste.

Aan de Voeten van de Meester noemt onderscheidingsvermogen als eerste en belangrijkste stap van de vier voor hen die het spirituele pad bewandelen, gevolgd door begeerteloosheid, juist gedrag en liefde. De laatste drie zijn betekenisloos totdat er naar de eerste wordt gehandeld. Het boek zegt: *De eerste*

van deze vereisten is onderscheidingsvermogen; en dit wordt gewoonlijk opgevat als het vermogen om onderscheid te maken tussen het werkelijke en het onwerkelijke dat mensen ertoe brengt om het Pad te betreden. Dat is het ook, maar het is tevens nog veel meer; en het moet in praktijk worden gebracht, niet alleen aan het begin van het Pad, maar bij iedere stap en elke dag tot het einde toe (Drie Wegen, één Pad, bladzijde 195).

Er wordt wel gezegd dat de mens zelf het pad, de waarheid en het leven is. Daar theosofie ons denken in harmonie brengt met dat idee, door ons de verantwoordelijkheid te geven in een persoonlijk vermogen daartoe, noemen wij dit het authentieke pad, het pad dat ons vertelt dat wij zelf het pad zijn.

Uit: *The Theosophist*, september 2008

Vertaling: Anne Myrthe Iken